

ת"פ (חדרה) 44665-12-23 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (חדרה) 44665-12-23 - מדינת ישראל נ' פלונישלו חדרה

ת"פ (חדרה) 44665-12-23

מדינת ישראל

תביעות חוף - שלוחת חדרה

נגד

פלוני

באמצעות ב"כ עו"ד ארבל עמי גא

בית משפט השלום בחדרה

[27.10.2024]

כבוד השופט ערן זלר

גזר דין

רקע

1. הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן, בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, על-פי סעיף

382(ג) לחוק העונשין.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בעת הרלוונטית הנאשם ואשתו (להלן: "המתלוננת") התגוררו בביתם שב.....

ביום 13.12.23 בשעת אחר הצהרים המתלוננת שבה לבית מעבודתה והבחינה כי הנאשם נמצא תחת השפעת משקאות אלכוהוליים, ובשל כך נוצר ביניהם דין ודברים. בנסיבות אלה אחז הנאשם בידה הימנית של המתלוננת, משך אותה לתוך חדר השינה, השליך אותה על המיטה, רכן עליה עם גופו תוך שהוא אוחז בחוזקה בכתפיה ומטלטל את גופה בחוזקה, ובתוך כך הכה אותה בידו בראשה.

בשל המתואר נגרמה למתלוננת חבלה של ממש, שהיא המטומה בידה.

3. הודאתו של הנאשם הייתה במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים, שאף היה על דעת המתלוננת, בו הוסכם שהנאשם יופנה לשירות המבחן על מנת שיגבש בעניינו תסקיר שיבחן אם ניתן להעביר את הדיון בתיק לבית משפט קהילתי. אלא שלאחר מכן הנאשם נעצר, כך שתסקיר כאמור לא נערך.

4. הנאשם היה עצור במסגרת תיק זה החל ביום 14.12.23 ועד 29.1.24; לאחר מכן היה עצור באיזוק אלקטרוני מיום 29.1.24 ועד יום 24.6.24; בהמשך, ביום 25.6.24 הוא נעצר שוב במסגרת תיק זה, ומאז הוא שוה במעצר. 5. בדיון האחרון צירף הנאשם גם כתב האישום שהיה תלוי ועומד נגדו בבית המשפט לתעבורה בחדרה בפניה של כב' השופטת דבורי (פ"ל 5160-06-22) הוא הודה בו בפניי והורשע בעבירה של נהיגה ללא רשיון נהיגה - כשמעולם לא הוציא רשיון, בהתאם לסעיפים 10(א) + 38(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]. על פי עובדות כתב אישום זה, ביום 7.4.22 בסמוך לשעה 12:00 רכב הנאשם, ברחוב הסמוך לצומת אל-קודס בג'סר א-זרקא, על אופנוע מסוג ימאהה, זאת כשהוא אינו מורשה לנהיגה ומעולם לא הוציא רשיון נהיגה.

ראיות לעונש וטיעוני הצדדים

דברי המתלוננת

6. המתלוננת העידה בבית המשפט לעניין העונש. היא אמרה כי ברצונה שהנאשם יחזור הביתה, וכי היא והבן שלה רוצים לחיות בשלום כולם יחד. היא הוסיפה כי נכון שהיא התלוננה על הנאשם אבל היא רוצה לבטל את התלונה, ולדבריה היא גם הגיעה למשטרה כדי לומר את זה. היא הוסיפה כי הנאשם אינו בן אדם רע, אלא רע רק מתי שהוא שותה, והוסיפה כי היא רוצה שהוא יגיד שהוא יפסיק לשתות, כי הבעיה שלהם היא שהוא שותה. טיעוני המאשימה

7. ב"כ המאשימה הגיש לעיון בית המשפט את הרישום הפלילי של הנאשם, את הרישום התעבורתי שלו, וכן 3 צילומים של המתלוננת בהן הצביעה על ההמטומה שעל ידה הימנית.

התובע טען כי הצילומים מלמדים על החבלה שנגרמה למתלוננת בידה, והדבר מעיד על עוצמת אחיזת הנאשם בה; הוא עמד על חומרת מעשי הנאשם כלפי אשתו, וטען כי במעשיו פגע בערכים המוגנים של הגנה על שלומה, בטחונה וכבוד של אשתו, וכן בחירותה ובזכותה לחיים תקינים ומוגנים בביתה. הוא הוסיף כי בעבירת התעבורה פגע הנאשם בערכים המוגנים שהם שמירה על שלומם ובטחונם של משתמשי הדרך.

לטענתו, מתחם העונש ההולם בתיק האלימות צריך להיות 10 - 20 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית; ואילו בתיק הנהיגה ללא רישיון יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בין מאסר קצר ברף התחתון ועד 20 חודשי מאסר ברף העליון; זאת לצד ענישה נלווית אשר בה גם רכיב של פסילה שצריכה לטעמו להיות בין 10 חודשים ברף התחתון ועד 60 חודשים ברף העליון. לתמיכה במתחמי להם עתר הפנה התובע למספר פסקי דין. ב"כ המאשימה הטעים כי בהיעדר קשר בין העבירות בהן הורשע הנאשם ובהיות כתבי האישום שונים בתכלית, הרי שיש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד מן האישומים.

הוא הדגיש כי למרות שהנאשם אינו מחזיק ברישיון נהיגה, בעברו 7 הרשעות בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה, לרבות נהיגה תחת השפעת אלכוהול או סמים, והדבר מעיד על רצדיביזם בעבירות ועל כך כי הנאשם נעדר מורא מהחוק; לטענתו, הדבר מחייב בהתאם לתיקון 113 להענישו בחומרה, זאת מתוך מתן דגש על גמול והלימה, הרתעתו של הנאשם והרתעת הרבים.

עוד טען כי בתיק האלימות יש לקבוע בתוך המתחם עונש מאסר שלא יפחת מ- 12 חודשים; ואילו בתיק התעבורה שצורף יש להטיל מאסר בפועל שלא יפחת מ-6 חודשים לצד פסילת רישיון ארוכה שלא תפחת מחמש שנים. כל אלה לצד ענישה נלווית בדמות מאסרים על תנאי.

טיעוני הסנגור

8. ב"כ הנאשם טען כי הפסיקה בעבירות האלימות אליה הפנה התובע עניינה במקרים חמורים בהרבה מהעבירה שביצע הנאשם. הוא לא הקל ראש במעשים כלפי המתלוננת, אך טען כי הצילומים האמורים מלמדים כי החבלה שנגרמה לה היא מינורית שלא הצריכה אפילו טיפול. הוא הטעים כי הנאשם הודה באישום ולקח אחריות והזכיר כי מלכתחילה הכוונה הייתה להעביר את עניינו להיות נדון בבית משפט קהילתי, והוא אף נשלח לתסקיר לצורך זה, אלא שבשל הפרה מינורית לדבריו של תנאי מעצר הבית - הוא נעצר והאפשרות שהתיק ידון בבית משפט קהילתי ירדה מן הפרק.

עוד ציין כי בתחילה הנאשם היה עצור כחודש וחצי בהמתנה להתקנת קו בזק שיאפשר את מעצרו באיזוק אלקטרוני, ובהמשך היה עצור בפיקוח אלקטרוני תקופה לא קצרה; כך שהלכה למעשה החל מיום האירוע ועד היום הוא נמצא בסטטוס של עצור; יש לטעמו להתחשב בכך שתנאי המעצר קשים ממאסר, וכן בכך שהדיונים בתיק נדחו מעת לעת. לדבריו, כתב האישום עניינו באירוע ספונטני שהתפתח בעקבות דין ודברים, וכי גם המתלוננת לא טמנה ידה בצלחת - שכן לדברי הנאשם היא קיללה ואף הכתה אותו. באשר לעברו הפלילי הטעים כי מדובר בהרשעה אחת משנת 2013 בגין אירוע כלפי המתלוננת שהיה בשנת 2007, וכי העבירה התיישנה כבר לפני 4 שנים. הוא ביקש להביא בחשבון את הודאת הנאשם, שהביאה לחיסכון זמן ומנעה את הבאת המתלוננת לעדות, וכן ביקש לתת משקל לדבריה של המתלוננת, הגם שהיא נפגעת העבירה, והפנה בעניין לפסיקה. עוד ציין את הודאת הנאשם גם בתיק התעבורה, וטען שאת בחירתו לנקות שולחן יש להחשיב לזכותו. באשר לעבירה של נהיגה ללא רישיון הטעים כי לא היו בצידה עבירות נלוות, וטען גם כי מאז האירוע הנאשם לא עבר כל עבירות, ולא שתה אלכוהול שממנו הוא מתרחק. הסנגור הסכים שיש לקבוע שני מתחמי ענישה, טען כי מתחם העונש ההולם לעבירת האלימות צריך להיות בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בפועל, והמתחם לעבירת התעבורה ראוי שיתחיל מרף תחתון של מאסר על תנאי בלבד; ולבסוף ביקש להסתפק בהטלת עונש מאסר אשר בקיזוזן של תקופות המעצר יוכל הנאשם להשתחרר מייד, וכן בענישה צופה פני עתיד.

דברי הנאשם

9. הנאשם בדברו האחרון אמר שאין לו מה להוסיף על דברי הסנגור, והוא ביקש שיסתכלו עליו בעין רחמנית. דיון והכרעה

10. קביעת מתחם העונש לעבירות שביצע הנאשם היא בהתאם לעיקרון המנחה בענישה - שהוא עקרון ההלימה - קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג העונש ומידת העונש שיוטל עליו. על מנת לקבוע את מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי כתבי האישום בהם הורשע הנאשם הם שני אירועים נפרדים שלכל אחד צריך לקבוע מתחם ענישה משלו. אף אני סבור כמותם.

עבירת האלימות

12. מעשי האלימות שביצע הנאשם כלפי המתלוננת פוגעות בערכים מוגנים שהם שלמות גופו של אדם, כבודו הבסיסי ותחושת הבטחון שלו. כאשר המעשים מבוצעים כנגד בת או בן הזוג, בתוך התא המשפחתי המצומצם, נוספת גם פגיעה בערכים המוגנים של שלמות המשפחה ובעיקר בזכותו של אדם לחיות בבטחון בתוך ביתו - מבצר פרטיותו - ולחוש בטוח בו בקרב משפחתו.

אפנה בעניין זה לע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.07):

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבות העבירה למערכת המשטרית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מרכזי וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה".

וכאשר זיקת הקשר שבין התוקף והמותקף היא קרובה - כגון קשר נישואין כבעניינו - יש בה להגביר את הפגיעה בשלוות נפשו, בבטחונו ובכבודו של מי שסופג את האלימות; הוא הדין בפערי הכוחות האינהרנטיים הקיימים בין הנאשם למתלוננת (רע"פ 2486/19 נאטור נ' מדינת ישראל (11.4.19)).

13. מדובר אמנם באירוע מתפרץ נקודתי וקצר יחסית, אך מנגד יש להביא גם בחשבון כי האלימות החלה מחוץ לחדר השינה, נמשכה במשיכת המתלוננת אליו, השלכתה על המיטה, רכינה מעליה ואז טלטולה והכאתה. הנאשם לא הסתפק בכך "שהכניע" את המתלוננת בהיותו רכון עליה ואוחז בידיה, אלא שהוא גם טלטל אותה והכה בראשה. הנאשם יכול היה לחדול מהתנהגותו האלימה במהלך האירוע, להבין את חומרת התנהגותו, את הכיעור הטבוע בה, ואת הנזק שהוא גורם, אך הוא לא עשה זאת.

העבירה בוצעה כאשר הנאשם בגילופין, ולמעשה שכרותו הייתה העילה לדין והדברים שהתקיים עם אשתו אשר הביא לתקיפתה. דומני כי עובדה זו מעצימה במידת מה את תחושת הפגיעות וחוסר הביטחון שחשה המתלוננת, ביודעה כי בעיית השתייה של הנאשם מביאה אותו לחוסר שליטה ואלימות. למעשה הדברים עולים גם מדבריה של המתלוננת בבית המשפט.

יוזכר, כי לצורך קביעת מתחם העונש ההולם והענישה עצמה רשאי בית המשפט להתייחס גם לפחד, האימה וההשפלה שהיו מנת חלקה של נפגעת עבירת האלימות במשפחה (רע"פ 5434/17 פלוני נ' מדינת ישראל (29.11.17)).

14. הפגיעה הפיזית שנגרמה למתלוננת וצוינה בכתב האישום, נראית בצילומים שהוגשו לבית המשפט. מדובר בהמטומה שנראית לעין אך היא אינה חמורה.
15. בהתחשב בכל אלה אני סבור כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית - גבוהה.
16. עיון בפסיקת בתי המשפט מלמד כי הענישה הנוהגת במקרי אלימות במשפחה היא במנעד רחב ותלוי נסיבות. אביא להלן מספר דוגמאות.
- רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.1.21). המבקש הורשע בכך שהשליך לעבר אשתו נעל, והכה אותה בגבה ובפניה באמצעות נעל אחרת. בית משפט השלום גזר עליו 15 ימי מאסר בפועל ומאסר על תנאי; בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה החמיר את העונש ל- 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות והבקשה למתן רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.16). המבקש הורשע לאחר הוכחות בכך שדחף את זוגתו לעבר המיטה, משך בשערה, סובב אותה, וכופף את גופה לעבר הרצפה כשהוא לוחץ על צווארה והטיחה לרצפה. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שנע בין מאסר לתקופה קצרה בעבודות שירות, ועד ל- 14 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המבקש, שהיה ללא עבר פלילי, 6 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו ובית המשפט העליון דחה את בקשתו למתן רשות ערעור.
- רע"פ 303/16 פלוני נ' מדינת ישראל (13.1.16). המבקש הודה והורשע בכך שדחף את אשתו, ולאחר שמעדה בעט בה. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין שנת מאסר בפועל, והטיל 5 חודשי מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המבקש אך קבע כי הענישה שהוטלה היא מתונה מאוד. בית המשפט העליון דחה את בקשתו למתן רשות ערעור.
- ת"פ (חי') 52756-07-22 מדינת ישראל נ' צ'יסלביץ' (20.2.24). הנאשם הודה והורשע בכך שהגיע אל בית זוגתו, דחף אותה וכתוצאה מכך כלים שהיו על השולחן נפלו ונשברו; הוא לקח ממנה את הטלפון הנייד - זרק אותו ושבירו, ושפך עליה אקונומיקה שכתוצאה מכך נגרמה לה צריבה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. והטיל עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, וענישה נלווית.
- ת"פ (חד') 64214-07-23 מדינת ישראל נ' עמאש [לא פורסם] (28.2.24). הנאשם הורשע על-פי הודאתו בתקיפת אשתו ובגרימת חבלות, בכך שגרר אותה בשערותיה, סטר לה, הפיל אותה על המיטה שוב סטר לה והכה אותה ברמקול נייד, וכן בעבירת איומים כלפיה והיזק לרכוש. לנאשם לא היו הרשעות קודמות. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר שניתן לרצותו בעבודות שירות לבין 16 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם מאסר של 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות ומאסר על תנאי.

רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.9.19). המבקש הורשע לאחר שמיעת ראיות, בשלוש עבירות של תקיפה סתם ובעבירה של תקיפה הגורמת חבלה, כלפי בת זוג; הוא הכה את זוגתו באגרופ, אחז בגרונה וחנק אותה, משך אותה בשערותיה מהמיטה וחנק אותה בשרשרת שענדה. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו ובית המשפט העליון דחה את בקשתו למתן רשות ערעור. עפ"ג (מרכז) 8173-01-22 אבו מחסן נ' מדינת ישראל (4.7.22). המערער הודה והורשע בתקיפת זוגתו, בכך שבנוכחות בנם קילל אותה, הוריד את כיסוי ראשה, אחז בגרונה, היכה אותה בידיו, נשך אותה באף והשליך לעברה כיסא. בשל האמור נגרמו לה שריטות בכף היד ועל האף. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל- 18 חודשי מאסר, והטיל עונש של 12 חודשי מאסר בפועל. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה בדעת רוב. ת"פ (נתניה) 6188-04-19 מדינת ישראל נ' פלוני (12.4.21). הנאשם הודה והורשע בתקיפת זוגתו, בכך שבעט בה, חנק אותה ונשך את פניה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש הוא בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין שנת מאסר בפועל; בהתחשב גם בתסקיר שהוגש בתיק, גזר בין המשפט את עונשו ל- 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וענישה נלווית.

עפ"ג (חי') 40254-07-20 מדינת ישראל נ' פלוני [נבו] (7.1.21). המערער הודה והורשע בכך שבעט בזוגתו, חנק אותה בכבל חשמלי, והטיח אגרופים בפניה. בית משפט השלום הטיל עליו 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות; בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, ותוך שהתחשב בכך שהמערער לא השכיל להיעזר בהליך שיקומי, החמיר בעונש ל- 6 חודשי מאסר בפועל.

עפ"ג (מרכז) 24733-06-19 בדיר נ' מדינת ישראל [לא פורסם] (12.11.19). המערער הודה והורשע בכך שהכה את אשתו בראשה, כשניסתה להתרחק ממנו אחז בה, השכיבה ארצה והכה בגופה וראשה, משך אותה בשערותיה הכה בפניה, ודחף אותה, זאת לעיני בתה הקטינה. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה של 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, ונוכח הליך טיפולי גזר על הנאשם, בעל עבר פלילי בעבירות דומות - 10 חודשי מאסר בפועל. ערעורו נדחה. רע"פ 643/24 רומן חודוס נ' מדינת ישראל (29.1.24). המבקש שהודה בסוף פרשת התביעה, הורשע בבית משפט השלום בשני אירועי תקיפה כלפי זוגתו: בראשון, תקף אותה באגרופ בפניה, ובשני - משך אותה בשערות והכה אותה באגרופים. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, דחה את המלצת שירות המבחן, ובהתחשב בהרשעות קודמות (שהתיישנו) גזר 11 חודשי מאסר ועונשים נלווים. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי כמו גם בקשתו לקבל רשות ערעור, נדחו.

17. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרתן היתרה של עבירות האלימות במשפחה כמו גם על הצורך להכביד את הענישה בגין, זאת מתוך מתן משקל לשיקולים של הרתעה אישית וציבורית, וקבע כי דרך ההתמודדות עם התופעה הקשה היא קודם כל, באמצעות הרתעה וגמול ועל דרך של ענישה מחמירה (ע"פ 10571/07 פלוני נ' מדינת ישראל (6.2.08)).

לאחרונה נפסק:

"חדשות לבקרים אנו שומעים על אישה נוספת אשר התווספה למעגל האלימות, ולעיתים ההתנהלות האלימה המתחילה באופן מתון, מסלימה לאלימות חמורה ביותר המסתיימת בתוצאות טראגיות של ממש ... התנהלות שכזו דינה אחד - עונש מאסר מאחורי סורג ובריש ולתקופה משמעותית. מתגבר הצורך בענישה הולמת, מרתיעה ומשמעותית שמעבירה מסר חברתי תקיף נגד תופעות אלו ואף מגלמת בתוכה הכרה במצוקתן של נפגעות העבירה ובנזק שנגרם להן" (ע"פ 51/23 מדינת ישראל נ' פלוני [נבו] (13.6.23); ע"פ 3335/23 מדינת ישראל נ' בורי [(6.7.23)).

18. בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה כמפורט מעלה ולאחר שנתתי דעתי לפסיקה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירת האלימות כלפי המתלוננת נע בין רף תחתון של חודשיים מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות ועד לרף עליון של 14 חודשי מאסר בפועל.

עבירת הנהיגה ללא רשיון

19. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם כשביצע את העבירה הם הגנה על שלום משתמשי הדרך - נהגים נוסעים והולכי רגל, הגנה על בטחון הבריות במרחב הציבורי, שלטון החוק ושמירת הסדר הציבורי.

20. הנאשם נהג באופן ברחובה של עיר, זאת כשהוא אינו מורשה לנהוג כלל. מדובר בעבירה חמורה שכן היא מעידה על זלזול מופגן בחוק, וטמון בה מעצם טבעה סיכון לעברייני עצמו ובעיקר למשתמשים אחרים בדרך. נפסק גם לא אחת כי נהג בלתי מורשה הנוטל רכב ונוהג בו ברחובות העיר, משול הדבר לשימוש בכלי רצח, והעושה זאת כמוהו כנוהג בכלי משחית והוא מקים סכנה של ממש לציבור (למשל - בש"פ 2974/15 אשכנזי נ' מדינת ישראל (20.5.15); תת"ע (מרכז) 55230-06-23 אבו ג'אבר נ' מדינת ישראל (27.7.23)).

21. בנוסף, מהעבירה נובע גם פוטנציאל סיכון כלכלי ממש, שכן מי שנוהג ללא רשיון נהיגה ממילא הוא אינו מבוטח, כך שבמקרה של תאונה שבה ייגרמו נזקי גוף או רכוש לא יהיה כיסוי ביטוחי לפגיעות, ומשמעות הדבר היא כי הפיצוי יוטל על כתפי הציבור (רע"פ 665/11 אבו עמאר נ' מדינת ישראל (24.1.11); רע"פ 2666/12 עטאללה נ' מדינת ישראל (23.4.12)).

22. על כן נפסק כי על בתי המשפט להילחם מלחמת חורמה בנהגים בלתי מורשים (למשל - עפ"ת (מרכז) 31341-06-13 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל (6.10.13)); והודגש עוד, כי מי שנוהג פעם אחר פעם ללא רשיון נהיגה: "רחמנות יתרה כלפיו, כמוה כהתאכזרות אל הולכי רגל תמימי-דרך ואל שאר המשתמשים בכביש. אין הצדקה לחשפם לסכנת נפשות, וגם לא לנזקים כספיים הנובעים מן הקושי להיפרע ממי שגרם לפגיעה בתאונת דרכים כשאינו מחזיק ברשיון ואינו מבוטח" (רע"פ 8013/13 מסעוד נ' מדינת ישראל (18.12.13)).
23. מפסיקת בתי המשפט עולה כי מתחמי הענישה הנקבעים בדרך כלל לעבירה של נהיגה ללא רשיון נהיגה מתחילים ברף תחתון של מאסרים על תנאי ולעיתים מאסרים קצרים לריצוי בעבודות שירות, ומגיעים במקרים החמורים יותר עד כדי 20 חודשי מאסר; והם כוללים גם רכיב של פסילת רשיון נהיגה, שנע בין רף מינימום של 3 חודשים, ועד לרף עליון, שנראה שאינו אחיד, ולעיתים מגיע עד אפילו 10 שנות פסילה.
- יצוין עם זאת, כי המקרים בהם עיינתי היו בעיקרם חמורים יותר מעניינו של הנאשם, שכן על פי רוב נדונו בהם עבירות נוספות מאותו סוג או עבירות נלוות, ודומה כי בכולם הנאשמים הורשעו גם בעבירות של נהיגה ללא ביטוח, אשר הנאשם לא הואשם בה.
24. אסקור להלן מספר מקרים שניתן להקיש מהם על מתחמי הענישה הראויים לעבירה בה הורשע הנאשם.
- רע"פ 1076/16 כהן נ' מדינת ישראל (11.2.16) המבקש הודה והורשע בנהיגה ללא רשיון תקף, בזמן פסילה וללא ביטוח. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר ל- 20 חודשי מאסר בפועל, ובין שנתיים ועד חמש שנות פסילה. בהתחשב בעברו התעבורתי המכביד מאוד ובמצבו הרפואי הרעוע, גזר עליו 15 חודשי מאסר בפועל, הפעיל מאסר מותנה, פסל את רשיונו לשנתיים והפעיל פסילה על תנאי. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור ובית המשפט העליון דחה את בקשתו למתן רשות לערער.
- רע"פ 2588/16 שלביה נ' מדינת ישראל (19.9.16). המבקש הודה והורשע בעבירות של נהיגה ללא רשיון, בזמן פסילה וללא פוליסת ביטוח. בית משפט השלום גזר עליו 8 חודשי מאסר בפועל, 11 חודשי פסילה בפועל, וכן פסילה ומאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו ובית המשפט העליון דחה את בקשתו למתן רשות לערער.
- רע"פ 1569/14 פז נ' מדינת ישראל [נבו] (6.3.14) המבקש הודה והורשע בנהיגה ללא רשיון, בזמן פסילה וללא ביטוח. בית המשפט הביא בחשבון את עברו התעבורתי המכביד ומאסר על תנאי שהיה תלוי נגדו; הוא האריך את המאסר על תנאי, הטיל עליו של"צ, האריך פסילות על תנאי והשית פסילה ל- 18 חודשים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, הטיל על המבקש 10 חודשי מאסר בפועל, הפעיל בחופף מאסר על תנאי, והפעיל במצטבר פסילות מותנות כך שתקופת הפסילה הועמדה על 30 חודשים. בית המשפט העליון דחה את בקשתו למתן רשות ערעור.

- פלא (חד') 8197-06-20 מדינת ישראל נ' מוסראתי [נבו] (22.12.21) נאשם הודה והורשע בכך שנהג ברכב בכפר קרע ברחוב פנימי, מבלי שהוא מורשה לנהיגה כלל ובהיותו פסול לנהיגה נוכח גזר דין קודם שהוטל עליו, וכן הורשע במקרה נוסף בו נהג בהיותו בלתי מורשה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 - 20 חודשי מאסר בפועל, גזר עליו מאסר של 10 חודשים, הפעיל מאסר על תנאי ופסל את רשיונו ל- 10 שנים.
- פל (ב"ש) 323-09-23 מדינת ישראל נ' אבו כף [נבו] (7.4.24). נאשם נהג ברכב פרטי באזור מגוריו זאת כשמעולם לא הוציא רשיון נהיגה וכשהוא פסול לנהיגה בשל גזר דין שניתן נגדו בתיק אחר. בית המשפט קיבל הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים וגזר על הנאשם 14 חודשי מאסר בפועל, הפעיל 9 חודשי מאסר על תנאי, ולאחר שהפעיל פסילה על תנאי הטיל על הנאשם 6 שנות פסילה.
- פל (י-ם) 9886-06-18 מדינת ישראל נ' פרוך [נבו] (14.7.19). נאשם הודה והורשע בנהיגה מבלי שהוציא רשיון, בזמן פסילה וללא ביטוח. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל, ופסילה הנעה בין מספר חודשים ל- 10 שנים. בתוך המתחם הביא בית המשפט בחשבון כי לחובתו 9 הרשעות קודמות ומאסר על תנאי בר הפעלה, והטיל עליו 10 חודשי מאסר בפועל, הפעיל מאסר על תנאי ופסל אותו מלהחזיק ברשיון נהיגה למשך 10 שנים.
25. מכל המקובץ סברתי כי מתחם הענישה ההולם לעבירה בה הורשע הנאשם נע בין שלושה חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל, ופסילת רשיון שנעה בין 3 ל- 36 חודשים.
- גזירת העונש בתוך המתחמים
26. לעניין הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות נתתי דעתי לדברים הבאים.
27. הנאשם כבר הורשע בעבר בעבירת אלימות כלפי אשתו - תקיפתה וכן תקיפת קטין על ידי אחראי וגרימת חבלה. מדובר במקרה שהתרחש לפני שנים לא מעטות, שנת 2007, ולכן המשקל שאתן לכך הוא לא מכריע, אך עם זאת העובדה כי שב וביצע עבירה דומה מלמדת על מסוכנות מצידו להישנותה אף פעם נוספת, בוודאי על רקע שימוש באלכוהול, ומכך לא ניתן להתעלם.
28. עברו התעבורתי של הנאשם הוא מכביד למדי. במהלך השנים הוא צבר 8 הרשעות ואעמוד להלן על החמורות שבהן:
- א. בשנת 2004 הוא הורשע בכך שנהג מבלי שמעולם הוציא רשיון, ונדון לפסילה של 18 חודשים וקנס.
- ב. בשנת 2011 הורשע הנאשם פעם נוספת בנהיגה מבלי שהוציא רשיון, וכן בנהיגה תחת השפעת סמים/אלכוהול ונהיגה בקלות ראש; הוא נדון לקנס, מאסר על תנאי, פסילה לשנתיים ופסילה על תנאי.
- ג. במהלך אותה שנה הוא הורשע שוב בנהיגה מבלי שמעולם הוציא רשיון, ונדון למאסר על תנאי, קנס, פסילה של שנה ופסילה על תנאי.

- ד. בסוף שנת 2016 הורשע הנאשם שוב בעבירה של נהיגה מבלי שהוציא רשיון וכן בנהיגה בקלות ראש, ונדון למאסר על תנאי, קנס, פסילה בפועל ופסילה על תנאי.
- גם במקרה זה הרשעות כולן הן ישנות למדי, ועם זאת, כאשר לחובתו של הנאשם עומדות עוד 3 הרשעות בגין אירועים בהם נהג מבלי שמעולם הוציא רשיון, שלכך מתווספת עבירה של נהיגה תחת השפעה סמים/אלכוהול, הרי שהדברים נזקפים לחובתו, ומלמדים הן על מסוכנות, ובה בעת על היעדר מורא, שניתן אולי להסבירו בעונשים הקלים למדי שהוטלו עליו בעבר.
29. לקולא הבאתי בחשבון את העובדה כי הנאשם נטל אחריות והודה בשני כתבי אישום שהיו תלויים נגדו, ובכך חסך מזמנם השיפוטי של שני מותבים, ומנע את הבאת העדים הרלוונטיים לבית המשפט, בהם גם אשתו. הודאותיו גם משקפות נטילת אחריות ולכל הפחות הפנמה והכרה בכך כי מעשיו חמורים והוא צפוי לעונש ממשי בגינם.
30. נתתי דעתי לכך כי הנאשם היה נתון במעצר שתי תקופות, ובמצטבר היה עצור קרוב לחצי שנה. מאליו מובן כי שהיה במעצר היא קשה יותר מאשר ריצוי מאסר, בין בשל חוסר הוודאות של העצור מה יהיו תוצאות משפטו, ובין בשל היעדרן של פריבילגיות שונות הניתנות לאסיר ואין מנת חלקו של עצור.
- אלא שלבד מן המעצר ממש, הנאשם היה נתון במעצר באיזוק אלקטרוני קרוב לחמישה חודשים, ואין ספק כי הדבר כולל בחובו קשיים לא מבוטלים, הגם כי התנאים הפיזיים כמו גם היקף ההגבלות הגלומות בכך הם לא נוקשים כמו במעצר ממש.
- הפסיקה כידוע הכירה בכך כי ימי מעצר בפיקוח אלקטרוני יכללו במנין תשעת חודשי המעצר של המעצר מאחורי סורג ובריא, ונפסק לעניין זה בדעת רוב כי משקלו של יום מעצר רגיל יהיה כפול ממשקלו של יום מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני (בש"פ 4206/16 מדינת ישראל נ' טחימר [נבו] (3.11.16)) וראו בעניין זה את הוראות סעיפים 60 - 63 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996. כך שלטעמי נתון זה הוא בעל השפעה וראוי שישמש להקלה בעונש שייקבע בתוך המתחם. ועם זאת אין להתעלם כי הנאשם הפר את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, ודבר זה אינו עומד לזכותו.
31. הבאתי בחשבון את דבריה של המתלוננת בבית המשפט ואת בקשתה כי הנאשם יחזור במהרה הביתה. כידוע, לנפגע העבירה יש זכויות ומעמד בהליך הפלילי, וראוי להתחשב גם בדבריו ולתת משקל לעמדתו, גם אם בעבירות אלימות במשפחה, כאשר אין תסקיר נפגע עבירה - יש קושי לתת לדבריו משקל מכריע (ע"פ 2148/13 פלוני נ' מדינת ישראל [נבו] (16.12.14)).
32. על יסוד כל האמור מצאתי שיש להעמיד את עונש המאסר שייגזר על הנאשם מעל השליש התחתון של מתחם הענישה שקבעתי לעבירת האלימות, ובאמצע מתחם הענישה אותו קבעתי לעבירת התעבורה. ואת עונש הפסילה יש להעמיד בשליש העליון של המתחם שנקבע לעבירת התעבורה.
33. לפיכך אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:
- א. 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל.
- ממאסרו של הנאשם ינוכו הימים בהם היה במעצר במסגרת התיק:
14.12.23 ועד 29.1.24; 25.6.24 ועד היום.
- ב. מאסר על תנאי של 5 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר כל עבירת אלימות שנסבותיה הן כמפורט בסעיפים 382(ב) או 382ג(לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, או כל עבירה שעניינה הוא נהיגה ללא רשיון נהיגה בר תוקף לרבות נהיגה תחת פסילה, ויורשע באיזה מן העבירות בתוך תקופת זמן זו או לאחריה.
- ג. מאסר על תנאי של חודשיים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר כל עבירת אלימות אחרת, שאינה עבירת אלימות בנסיבות המתוארות בסעיפים 382(ב) או 382ג(לחוק העונשין, ויורשע בה בתוך תקופת זמן זו או לאחריה.
- ד. אני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק רשיון נהיגה וזאת לתקופה של 24 חודשים, אשר תחל מיום שחרורו מן המאסר.
- ה. פסילה על תנאי של 12 חודשים מלקבל או להחזיק רשיון נהיגה, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר כל עבירה של נהיגה ללא רשיון נהיגה בר תוקף.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה בתוך 45 ימים מהיום.
- ניתן היום, כ"ה תשרי, תשפ"ה, 27 אוקטובר, 2024, במעמד הצדדים.